

BUSINESS
IN THE **N**AME
OF **V**ALUE

Koncepce péče o zeleň v hlavním městě Praze 2010

Zpracoval: **BNV Consulting**
PZKaGIS, s.r.o.

Obsah

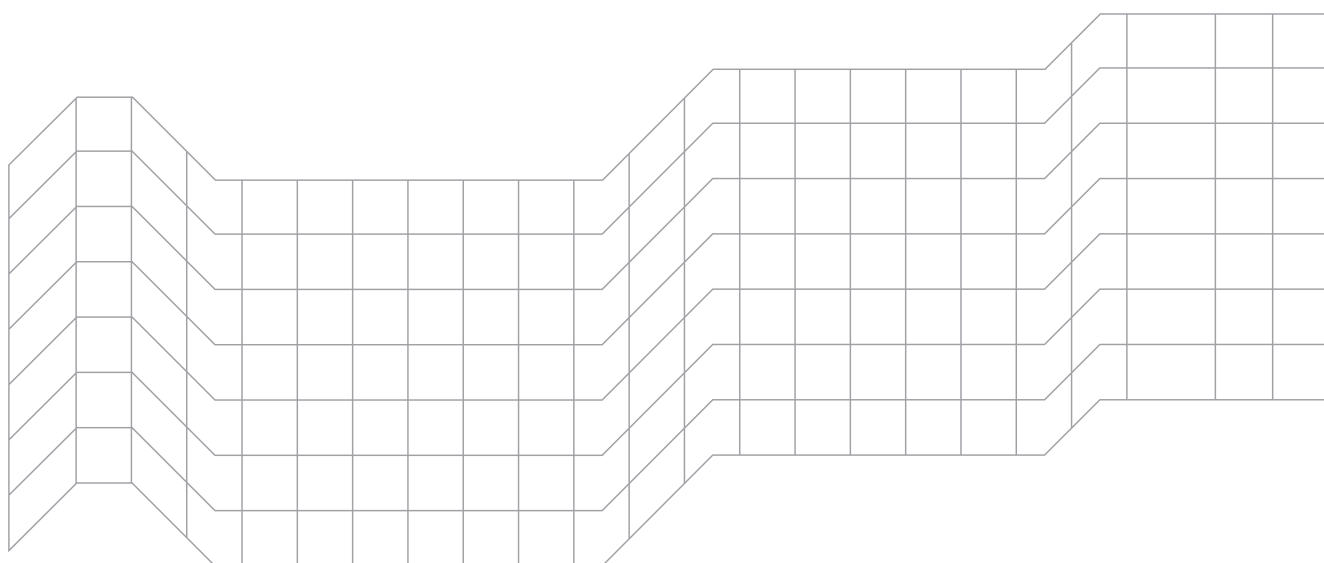
0.	VÝCHOZÍ PODKLADY A LEGISLATIVNÍ NÁSTROJE	4
1.	CÍL A VÝCHOZÍ PODMÍNKY	8
2.	ZÁKLADNÍ POJMY	10
2.1.	Městská zeleň	11
2.2.	Celoměstský systém zeleně	11
2.3.	Třídění městské zeleně	11
3.	ROZDĚLENÍ PLOCH ZELENĚ DLE JEJICH VÝZNAMU V SYSTÉMU MĚSTA	12
3.1.	Plochy celopražského významu	14
3.1.1.	Rozdělení ploch celopražského významu	14
3.1.2.	Problémové oblasti – plochy celopražského významu	15
3.2.	Plochy místního významu	20
3.2.1.	Rozdělení ploch místního významu	20
3.2.2.	Problémové oblasti	21
3.3.	Ostatní plochy	22
3.3.1.	Rozdělení ostatních ploch	22
3.3.2.	Problémové oblasti	23
4.	ORGANIZACE PÉČE O ZELEŇ A JEJÍ FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ	33
4.1.	Zajištění rozvoje celoměstského systému zeleně	34
4.2.	Zajištění způsobu financování péče o jednotlivé skupiny ploch	35
4.2.1.	Plochy celopražského významu – způsob péče a financování	35
4.2.2.	Plochy místního významu – způsob péče financování	35
4.2.3.	Ostatní plochy – způsob péče financování	37
5.	ROZVOJ ZELENĚ	38
5.1.	Zeleň v centrální oblasti - historická část města	39
5.2.	Zeleň v kompaktním městě	40
5.3.	Zeleň ve vnějším pásmu – nové aglomerace	40
5.4.	Zeleň lesů a lesoparků	43
5.4.1.	Majetkoprávní vztahy	43
5.5.	Zeleň v chráněných územích a ÚSES	44
5.6.	Omezeně přístupná (vyhrazená) a soukromá zeleň	46
5.7.	Zelený pás hl. města Prahy	47
6.	PŘÍLOHY	49

0. Výchozí podklady a legislativní nástroje

Výchozí podklady:

- **Zásady péče o zeleň v hlavním městě Praze (Usnesení ZHMP 17/4 z 29.4.1996)**
- **Výsledky personálního a organizačního auditu v příspěvkových organizacích HMP v roce 2008**
- **Plány péče o ZCHÚ**
- **Prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny v Praze z 4/2008**
- **Technicko- hospodářské ukazatele – orientační THU pro optimální a minimální údržbu zeleně – zpracováno ve VÚOZ Průhonice 1992**
- **Zásady a základní prvky tvorby Zeleného pásu hl. města Prahy**
- **Strategický plán HMP**
- **Územní plán HMP**

Legislativní nástroje:

- **Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**
- **Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči**
- **Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)**
- **Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)**
- **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)**
- **Zákon č. 128/2000Sb., o obcích , ve znění pozdějších předpisů**
- **Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích**
- **Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze**
- **Vyhláška č. 8/2008 Sb. hl.m. Prahy, o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích (vyhláška o čistotě)**
- **Vyhláška o obecně technických požadavcích na výstavbu v HMP č. 26/1999 Sb. HMP**
- **Vyhláška HMP o závazné části územního plánu SÚ HMP č. 32/1999 Sb. HMP**
- **Vyhláška HMP o ochraně veřejné zeleně č. 6/2001 Sb. HMP**

Normy:

- **ČSN 83 9001 Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice**
- **ČSN 83 9011 Technologie vegetačních úprav v krajině - Práce s půdou**
- **ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině - Rostliny a jejich výsadba**
- **ČSN 83 9031 Technologie vegetačních úprav v krajině - Trávníky a jejich zakládání**
- **ČSN DIN 18035-2 Sportovní hřiště - Část 2: Závlaha trávníkových a mlatových ploch**
- **ČSN DIN 18035-4 Sportovní hřiště - Část 4: Trávníkové plochy**
- **ČSN 83 9041 Technologie vegetačních úprav v krajině - Technicko-biologické způsoby stabilizace terénu - Stabilizace výsevy, výsadbami, konstrukcemi ze živých a neživých materiálů a stavebních prvků, kombinované konstrukce**
- **ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině - Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy**
- **ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině - Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích**

1. Cíl a výchozí podmínky

Hlavním cílem je zjednodušení správy veřejné zeleně ve vlastnictví hlavního města Prahy.

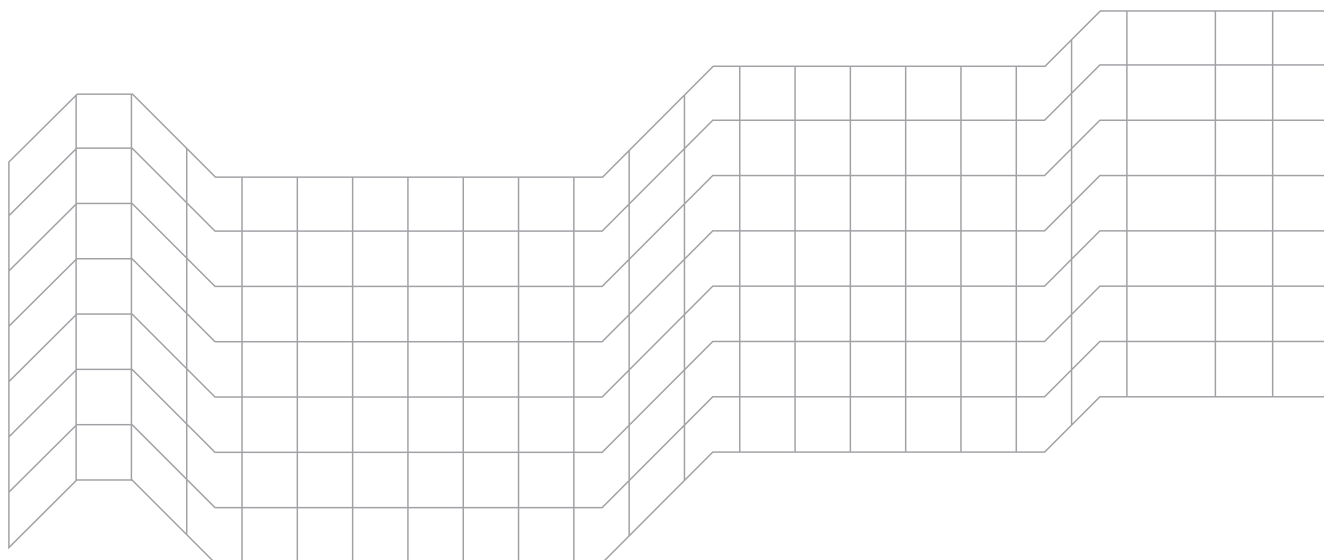
Koncepce respektuje stávající stav (s ohledem na navrhovaný) v příspěvkových organizacích hl. města Prahy.

Dále předkládaný materiál vychází ze stávajícího Generelu zeleně, schváleného usnesením ZHMP č. 39/1 ze dne 28.4.1994 jako podklad pro návrh územního plánu. Koncepce vychází ze stávajícího platného Územní-

ho plánu sídelního útvaru hl. města Prahy, za respektování památkových rezervací, památkových zón a ochranného pásma Pražské památkové rezervace v hlavním městě Praze. Koncepce nahrazuje materiál „**Zásady péče o zeleň v hlavním městě Praze**“, který byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP usnesením č. 17/4 ze dne 25.4.1996

Výkon práv a povinností vlastníka

Materiál se zabývá veřejnou zelení v hlavním městě Praze, pozemky třetích osob smluvně či jinak ošetřenými. Mezi tyto nástroje se řadí i smluvní vztahy týkající se ploch zeleně.

2. Základní pojmy

Veřejná zeleň – je součástí veřejných prostranství. Termínem veřejná zeleň je nejčastěji nazývána zeleň na veřejně přístupných místech tedy na místech sloužících obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. (§ 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.)

2.1. Městská zeleň

Městskou zelení je soubor vegetačních (rostlinných) prvků (tj. stromy, keře, trávničky, květinové záhony, přírodní biotopy atd.), neživých přírodních prvků (tj. voda, vodní plochy a přírodní útvary jako např. skály, skalní výstupy, rokle, strže, terénní modelace atd.), neživých umělých prvků (tj. stavební

prvky a umělecká díla, cesty, chodníky, komunikace, odpočívadla, schodiště, terasy, mosty a mostky, opěrné zdi, pomníky, památníky, sochy a plastiky atd.), a vybavenosti sloužící k užívání a ochraně zeleně (tj. lavičky, odpadkové koše, altány, pergoly a stavební konstrukce, dětské herní prvky a hřiště, informační

tabule a informační systém, osvětlení, mobilní nádoby a nadzemní zvýšené záhony pro růst živých prvků atd.).

Městskou zelení jsou parky, lesy, hřbitovy, stromořadí, zahrady, ale i rozptýlená zeleň včetně samostatných stromů.

2.2. Celoměstský systém zeleně

Celoměstský systém zeleně je vymezen a chráněn v obecně závazné vyhlášce hlavního města Prahy č. 32/1999 Sb. hl.m. Prahy, o závazné části územního plánu SÚ HMP.

2.3. Třídění městské zeleně

Funkční hledisko vyjadřuje funkci plochy zeleně jako prvku systému všech funkčních ploch ve městě. Funkční třídění používá Územní plán HMP a podrobnější třídění Generel zeleně HMP (park, les, hřbitov dle legendy ÚP).

Hledisko majetkoprávních vztahů ovlivňuje správu ploch, přístupnost ploch, financování údržby a rozvoje ploch, využití a uspořádání ploch; může se jednat o plochy na pozemcích ve vlastnictví státu, ve vlastnictví hl. města Prahy (včetně svěření městským částem) nebo třetích osob.

Hledisko významu ploch zohledňuje přírodní hodnotu, velikost, polohu, funkci v systému zeleně. Podle významu v systému zeleně se rozlišují plochy celopražského významu, plochy místního významu a ostatní plochy. Rozdělení ploch je uvedeno v bodě 3.

3. Rozdělení ploch zeleně dle jejich významu v systému města

Plochy zeleně mají ve struktuře města rozdílné postavení, které určuje stupeň jejich ochrany a rozvoje.

V tomto způsobu třídění nejsou rozlišeny jednotlivé druhy zeleně (např. lesy, parky, hřbitovy, chráněná území atd.) tak, jak je vymezuje územní plán nebo generel zeleně HMP. Zeleně je chápána jako jeden přírodní a městotvorný prvek.

Z hlediska přehlednosti a významu ploch zeleně v

systému města je navrženo rozdělení ploch zeleně na 3 skupiny ploch:

- I. Plochy celopražského významu**
- II. Plochy místního významu**
- III. Ostatní plochy**

Stávající členění ploch do 4 kategorií (plochy I. Kategorie, II. kategorie – plochy

celoměstského významu, III. kategorie – plochy městského významu a IV. kategorie – plochy doplňkové) neodpovídá současným potřebám města, neoznačuje přesně význam ploch. Navíc se, z důvodu nejednoznačného pojmenování některé kategorie překrývají a není zřejmé, do jaké kategorie má být konkrétní plocha zařazena.

„Všechny tři skupiny zeleně (plochy celopražského významu, plochy místního významu a ostatní plochy) budou dále děleny podle intenzitní třídy údržby a to na intenzitní třídy údržby I – III dle Orientačních technickohospodářských ukazatelů pro údržbu zeleně, pasportů zeleně a nově zpracovaných Standardů kvality péče o zeleň v HMP. Toto rozdělení zdůrazňuje, že i zeleň zařazena do skupiny „Ostatní plochy“ může být udržována v intenzitní třídě údržby I. Jedná se např. o plochy typu zámeckých parků, parků na náměstích, NKP Vyšehrad, Botanická zahrada Praha, Zoologická zahrada Praha atd.

Rozdělení zeleně v Praze podle intenzitních tříd údržby by mělo být realizováno pod metodickým vedením Odboru ochrany prostředí MHMP ve spolupráci s městskými částmi, příspěv-

kovými organizacemi spravujícími městskou zeleň a Odborem rozpočtu MHMP z důvodu finančních dopadů do rozpočtu HMP.

Zároveň by mělo být dopracováno přesné vydefinování a taxativní vymezení ploch místního významu a ostatních ploch. Výsledkem bude taxativní seznam ploch celopražského významu, místního významu a ostatních ploch s určením, do jaké intenzitní třídy údržby tyto plochy spadají.

Toto rozdělení mj. umožní zjistit finanční a věcnou náročnost na údržbu těchto ploch v HMP a umožní, v případě nedostatečné péče o plochu, postihnout správce (majitele) plochy za nedostatečnou údržbu pomocí stávajících legislativních nástrojů, do kterých by měla být povinnost pečovat o plochy způsobem stanoveným dle jejich klasifikace včleněna.

Pro potřeby zeleně na území HMP je však třeba dopracovat „Standardy kvality péče o zeleň

dle jednotlivých skupin zeleně a intenzitních tříd údržby včetně stanovení orientační finanční náročnosti provádění této údržby. Standardy kvality by, kromě péče o zeleň měly, obsahovat i standardy kvality týkající se úklidu těchto ploch včetně vyčíslení finanční náročnosti, protože úklid ploch je nedílitelnou součástí kvalitní péče o zeleň. Dále by měly obsahovat orientační náklady na mobiliář, cesty a další vybavenost. Dále by měly být rozpracovány metodické pokyny pro výkon péče o zeleň dle jednotlivých skupin zeleně a intenzitních tříd údržby. Z výše uvedených materiálů by vzešla finanční náročnost péče o zeleň v HMP, která by se měla promítnout do rozpočtu HMP. Tyto materiály by, vzhledem k náročnosti zpracování a projednání mohly být k dispozici pro jednání o rozpočtu pro rok 2012. Úkol pro radního pro oblast životního prostředí ve volebním období 2010-2014.

3.1. Plochy celopražského významu

3.1.1. Rozdělení ploch celopražského významu

Plochy celopražského významu jsou zařazeny do systému zeleně města dle jejich mimořádného významu v systému zeleně hlavního města Prahy.

SPECIFIKACE	SPRÁVCE	REALIZÁTOR ÚDRŽBY	KVALITA ÚDRŽBY: KVALITNÍ / DOBRÁ /PROBLEMATICKÁ (ORIENTAČNĚ)
Zvláště chráněná území (Prokopské údolí, Divoká Šárka a dalších 76 území ve správě odboru) péče dle zák. č. 114/1992 Sb.	Odbor ochrany prostředí MHMP (cca 2/3 pozemků ZCHÚ nejsou v majetku města a péče se provádí ze zákona)	Lesy hl.m. Prahy, p.o. soukromé specializované firmy najaté Odborem ochrany prostředí MHMP	Kvalitní
Lesy a lesoparky (Kunratický les, Lesopark Hostivař a další) péče dle zák. č. 289/1995 Sb. a certifikace FCS			
Historické zahrady na Malé Straně			
Parky, obory a sady (Vítkov, Petřín, Hvězda, Stromovka, Letenské sady)			
Vyhlášené památné stromy a vybraná stromořadí			
Nově vznikající plochy celopražského významu			

Plochy celopražského významu (vyjma lesů a chráněných území) budou zařazeny do I. intenzivní třídy údržby dle členění přílohy č. 1. Na plochách lesů zařazených do této skupiny bude i na dále hospodařeno dle LHP (lesní hospodářský plán a příslušné certifikace FSC a PEFC). V chráněných územích bude údržba prováděna v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb.

Vlastníkem a správcem těchto ploch je hlavní město Praha (OOP MHMP), péči o plochy zajišťují soukromé firmy nebo Lesy hl. města Prahy. Ve výjimečných případech mohou být spravovány pozemky tvořící součást ploch (součást veřejného prostranství nebo chráněného území) ve vlastnictví třetích osob. Společnosti pečující o zeleň, provádějící její rekonstrukci

i rozvoj ploch celopražského významu ve vlastnictví hlavního města Prahy jsou v kompetenci samosprávných orgánů HMP. Výkonným orgánem je MHMP. Proces obnovy probíhá za úzké součinnosti s městskými částmi. Nové plochy celopražského významu budou doplňovány po předání OOP MHMP nebo třetím osobám, spravovaným HMP.

3.1.2. Problémové oblasti – plochy celopražského významu

A) Roztříštěnost lesních pozemků na území HMP

Stav

1. Lesní pozemky v majetku HMP jsou roztříštěné. Na území HMP jsou i další vlastníci lesních pozemků (Lesy ČR, Vojenské lesy a statky, soukromí vlastníci)

2. Lesy ČR a ostatní vlastníci mají naopak na území HMP lesní pozemky, které nemají návaz-

nost na další pozemky, o které pečují.

3. Úroveň péče o lesní pozemky v majetku státu a některých ostatních vlastníků nedosahuje úrovně péče o lesní pozemky v majetku HMP.

4. Lesy ČR nesouhlasí se smě-

nou pozemků či jejich převedením na HMP. Jedinou možností je, aby byla údržba lesních pozemků v majetku státu prováděna Lesy HMP a postupně se navýšila finanční částka, kterou stát prostřednictvím Lesů ČR do péče a údržby lesních pozemků ve vlastnictví státu na území HMP vynakládá.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Pokračovat v jednání s Lesy ČR o zajištění údržby lesních pozemků v majetku státu a ve správě Lesů ČR prostřednictvím Lesů HMP v intencích platné legislativy ČR.

2. Pokračovat v jednání s Lesy ČR ve smyslu zvýšení finančních prostředků uvolňovaných na péči a údržbu těchto pozemků tak, aby se úroveň

péče a údržby předmětných pozemků vyrovnala úrovni péče a údržby lesních ploch v majetku HMP.

3. Pokračovat v oslovování ostatních vlastníků lesních pozemků na území HMP za účelem buď odkupu, směny či převodu pozemků nebo jim nabídnout zajištění provádění lesnických prací Lesy HMP

s tím, že tyto činnosti bude samozřejmě hradit vlastníci lesa. Postup uvedený v bodě 3. již dlouhodobě probíhá. Výkup a směna pozemků jsou limitovány ochotou vlastníků a finančními možnostmi HMP.

4. Zpracovat „Standardy péče o les na území HMP“ a požadovat od vlastníků lesa plnění těchto standardů.

Výhody návrhu

V případě, že by Lesy HMP získaly zakázku na zajištění lesnických prací i na pozemcích v majetku státu na území HMP, byla by péče o lesní pozemky scelena a výrazně by se zefektivnila. Pokud by se podařilo postupným jednáním navýšit finanční prostředky státu do zajištění údržby a péče o lesy na území HMP v majetku státu, výrazně by se zlepšil jejich současný stav. To platí i o pozemcích ostatních vlastníků. Prostřednictvím zpracovaných „Standardů péče o les na území HMP“ by vznikl další nástroj, pomocí kterého bude moci HMP vyžadovat od vlastníků lesa zlepšení péče na území HMP.

Zodpovědnost:

Radní pro oblast životního prostředí, Odbor ochrany prostředí MHMP, ředitel LHMP

B) Nedostatek přirozených kompostovacích míst

Stav

Na plochách celopražského významu o velké rozloze není dostatek ploch pro kompostaci zeleného substrátu. Plochy jsou sice Odborem ochrany prostředí MHMP vytipovány, ale jedná ní jsou poměrně komplikovaná.

(dlouhodobě řešený problém s převodem pozemku pro kompostování u velkoškoly Ďáblice Lesu hl.m. Prahy, hledání vhodných lokalit v parcích atd.)

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

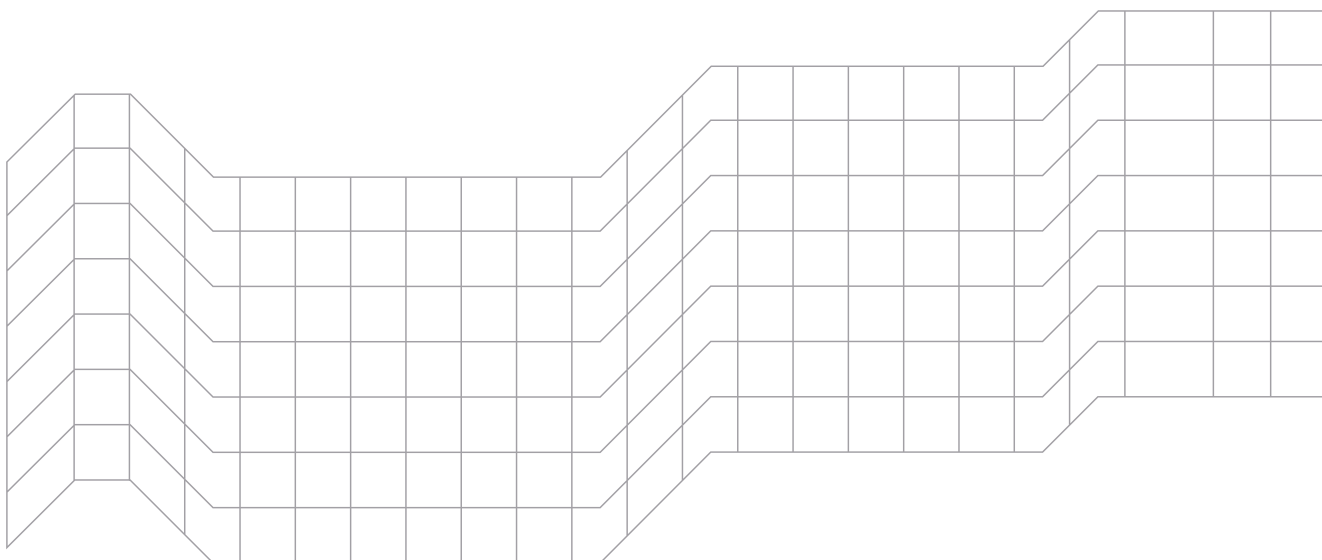
Zajistit důsledné kompostování zeleného substrátu v místě jeho vzniku na vhodných plochách.

Výhody návrhu

Úspora nákladů při kompostování v místě vzniku, efektivní využívání bioodpadu.

Zodpovědnost:

Odbor ochrany prostředí MHMP

C) Nedostatek průmyslových kompostáren biologického odpadu

Stav

1. Městské organizace mají problém s likvidací biologického odpadu a zároveň s nedostatkem kvalitního kompostu. V HMP se ročně vyprodukuje cca 35 kilotun bioodpadu. Předpokládá se, že se objem bioodpadu bude postupně zvyšovat s tím, jak se do systému třídění odpadu bude zapojovat více subjektů.

2. Na území hl.m. Prahy není dosud vybudována žádná průmyslová kompostárna. V lokalitě Prahy 10 je provozováno stabilní místo pro sběr bioodpadu. Jedná se o stavbu dočasnou do konce roku 2005, kdy Odbor ochrany prostředí MHMP zajistil opakované prodloužení provozu, nyní do konce roku 2011. Provoz je zajišťován výhercem otevřené veřejné soutěže a to spol. JENA - firma služeb. Ceny jsou usměrňovány HMP, tzn. pro občany je služba zdarma, komunální bioodpad

z projektu sběr bioodpadů pomocí velkoobjemového kontejneru za sníženou cenu, příjem bioodpadu z údržby veřejné zeleně za sníženou cenu apod. Z tohoto stabilního místa je bioodpad dále převážen do průmyslové kompostárny společnosti JENA v Úholičkách. Ostatní bioodpad vzniklý na území hl.m. Prahy je skládkován. Tato situace neodpovídá legislativním požadavkům, které musí HMP splnit do roku 2012.

3. Odbor ochrany prostředí MHMP připravuje projekt výstavby kompostárny ve Slivenci.

4. Lesy hl.m. Prahy připravují projekt vlastní kompostárny společně s Lesy České republiky. Součástí projektu je i sklad štěpky, která vznikne jako vedlejší produkt mýtních těžeb na území HMP obhospodařovaného LČR a LHMP. Část štěpky bude poté odebírána Praž-

skou plynárenskou ke zplynování. Další část štěpky může být využita pro kompostování jako organická součást výsledného sedimentu z ÚČOV. Projekt by měl být spolufinancován z dotací SFŽP a MŽP. Zainteresováním subjektu, který má sídlo mimo HMP se zvyšuje nejen šance na získání dotace, ale i výše procentického plnění z dotace. V současné době hledají obě organizace vhodný pozemek pro vybudování kompostárny.

5. Další projekt připravují Pražské služby v lokalitě Šance - Praha 9, kde by měla vzniknout moderní průmyslová kompostárna. Předpokládaný roční objem zpracovaného bioodpadu je mezi 10 - 20 kilotunami ročně.

6. Tyto projekty kompostáren zřejmě nevyřeší situaci v HMP. HMP bude muset nadále využívat kompostáren ve Středočeském kraji.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Podpořit vznik průmyslových kompostáren na území HMP a to buď vlastní výstavbou HMP nebo podpořit vznik kompostáren provozovaných městskými organizacemi. Kompostárny by měly strategicky vznikat na obou březích Vltavy a to dvě kompostárny na pravém břehu a 2

kompostárny na levém břehu.

Jedná se především o projekty:

- Projekt výstavby kompostárny HMP ve Slivenci
- Projekt Pražských služeb, a.s., jejichž záměrem je vybudovat průmyslovou kompostárnu v prostorách areálu PS, a.s. Šance v Praze 9.

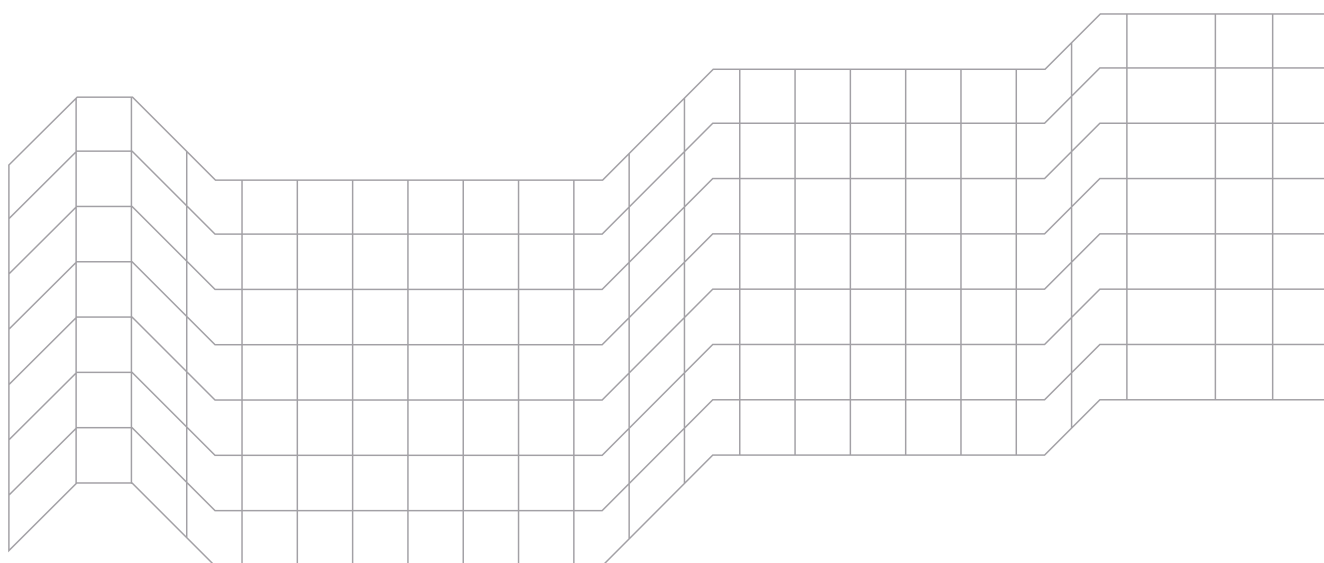
- Společný projektu Lesů HMP a Lesů ČR na vznik průmyslové kompostárny a skladu štěpky provozovanou Lesy hl.m. Prahy.
2. Projekty kompostáren musí vznikat ve vzájemné koordinaci jak z pohledu umístění kompostáren tak z pohledu následného odběru zelené hmoty.

Výhody návrhu

1. Zajištění kompostování odpadu ve velkokapacitních kompostárnách nejlépe na obou březích Vltavy a tím daleko ekonomičtější svoz bioodpadu.
2. Naplnění litery zákona v oblasti kompostování rostlinného materiálu.

Zodpovědnost:

Radní pro oblast životního prostředí, Odbor ochrany prostředí MHMP,
Pražské služby, a.s., Lesy HMP

D) Sloučení zahradnických a úklidových prací na plochách zeleně celopražského významu

Stav

Na plochách celopražského významu jsou často zadávány zvláště zahradnické práce a zvláště úklid těchto ploch. To způsobuje zbytečnou duplicitu a neefektivitu. Často úklid následuje např. až po sečení, tzn., že odpad je rozptýlen a rozmělněn sečením a není možné ho efektivně odstranit. Odpovědnost nenese ani zahradnická, ani úklidová firma.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

Zadávat zahradnickým firmám jak zahradnické tak úklidové práce. Úklid ploch bude odpovědnost zahradnických firem a nedílnou součástí služby. Odpovědnost ponese jeden subjekt. Do úklidových prací zahrnout i úklid exkrementů.

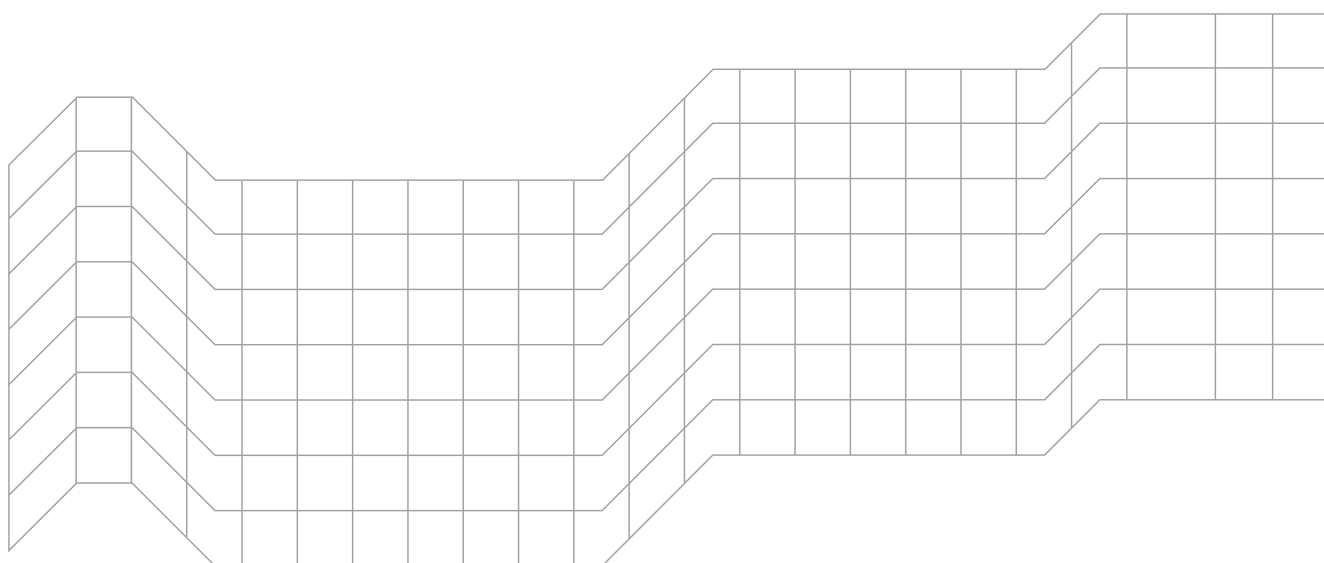
Výhody návrhu

Odpovědnost za zahradnickou péči i za úklidové práce ponese jeden konkrétní subjekt.

Dalším efektem může být i úspora finančních prostředků při kumulaci činností k jednomu dodavateli.

Zodpovědnost:

Odbor ochrany prostředí MHMP

3.2. Plochy místního významu

3.2.1. Rozdělení ploch místního významu

SPECIFIKACE	SPRÁVCE	REALIZÁTOR ÚDRŽBY	KVALITA ÚDRŽBY: KVALITNÍ / DOBRÁ /PROBLE- MATICKÁ (ORIENTAČNĚ)
Další plochy svěřené MČ, nesvěřené městským organizacím - parky, zahrady, hřiště, izolační pásy zeleně, uliční zeleň a stromořadí	Městské části	Soukromé specializované firmy najaté Městskými částmi	Kvalitní

Do této skupiny jsou zařazeny veškeré plochy zeleně ve správě městských částí. Výměry ploch jsou každoročně aktualizovány dle podkladů poskytnutých městskými částmi ke dni 30.6.

Součástí této skupiny jsou všechna stromořadí s výjimkou památných stromů a vybraných stromořadí ve správě OOP MHMP.

O způsobu údržby a zařazení do intenzitních tříd údržby I. – III. rozhodnou vlastníci

nebo správci zeleně pod metodickým vedením Odboru ochrany prostředí MHMP.

Vlastníkem převážné většiny pozemků těchto ploch je hlavní město Praha, které je svěřuje do správy jednotlivým MČ. Dále součástí těchto ploch (veřejných prostranství) mohou být i pozemky ve vlastnictví třetích osob.

Společnosti pečující o tuto zeleň, její obnovu a rozvoj, jsou v kompetenci samosprávných orgánů přísluš-

ných MČ. Výkonným orgánem jsou příslušné odbory ÚMČ provádějící správu zeleně.

Toto řešení se osvědčilo a jeví se z hlediska znalostí místních potřeb a operativnosti jako nejvhodnější. Současně se shoduje se záměrem jednotlivých městských částí chránit jimi vytipované prioritně významné plochy veřejné zeleně novou vyhláškou o ochraně zeleně v Praze (vyhláška je v koncepci doporučena k novelizaci).

3.2.2. Problémové oblasti

Nedořešení převodu některých ostatních ploch Městským částem - roztríštěnost péče o plochy místního významu na území Městských částí

Stav

1. Některé tzv. ostatní plochy patří svým typem mezi plochy místního významu, čili mezi plochy zeleně, o které by se měly starat Městské části. Jedná se především o vybrané části silniční zeleně (viz problémová oblast Silniční zeleň), která není součástí

komunikace a o plochy s nevyjasněnými majetkovými vztahy, o které se stará OSM MHMP prostřednictvím svých správců.

2. Silniční zeleň včetně izolační zeleně jsou často v nevyhovujícím stavu a neplní dostatečně požadovaný účel

zlepšení životního prostředí a tedy snížení vlivů silničních staveb na obyvatelstvo.

3. Městské části mají vybudované kvalitní kontrolní mechanismy, kterými jsou schopny na svých územích kontrolovat péči o zeleň.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Převést část tzv. ostatních ploch na Městské části a svěřit jim jejich správu. Předat Městským částem stromořadí a uliční zeleň s výjimkou památných stromů a vybraných stromořadí.

2. Jedná se především o sil-

niční zeleň včetně zeleně izolační ve správě TSK, kde již s některými MČ jednání probíhají (MČ Praha 6) a Dopravního podniku hl.m. Prahy.

3. Dále se jedná o plochy s nevyjasněnými majetkovými vztahy ve správě OSM MHMP.

Zde je potřeba provést revizi současného stavu a plochy, které by byly vhodné k předání a majetkoprávní vztahy jsou již vyjasněny, MČ předat.

4. Nyní vynakládané finanční prostředky na správu ostatních ploch převést na MČ.

Výhody návrhu

Městské části zajistí péči o zeleň místního významu na svém území daleko efektivněji, o značnou část již pečují nyní. Znají detailně své území, požadavky občanů a

zahrnou péči o zeleň do koncepce péče o celou městskou část (např. včetně chodníků). Péče o zeleň se zkvalitní, městské části disponují lepšími kontrolními mechanismy

než centrální správce. Dojde ke sjednocení péče o místně významnou zeleň na území MČ. Navíc ubudou stížnosti MČ na činnost centrálního správce.

Zodpovědnost:

Odbor správy majetku, Odbor ochrany prostředí MHMP, Technická správa komunikací, Městské části

3.3. Ostatní plochy

3.3.1. Rozdělení ostatních ploch

Mezi tyto plochy patří zeleň dočasná (např. stanovená v ÚPn jako plochy k budoucí zástavbě, nebo rezerva pro vybavenost, dopravu atd.). Dále sem patří zeleň na pozemcích a stavbách svěřených TSK, či ve vlastnictví DP, a.s. na pozemcích patřících státu svěřených ŘSD, zeleň svěřená městským organizacím (školy, sociální ústavy), zeleň hřbitovů a NKP Vyšehrad, zeleň v areálech Botanické zahrady hl.m. Prahy a ZOO Praha.

Z hlediska stavu a údržby je nejproblematičtější tzv. silniční zeleň. Jedná se o zeleň na exponovaných místech silně ovlivněnou exhaláty vznikajícími z dopravy.

U zeleně na ostatních plochách je vhodné ponechat na rozhodnutí vlastníka nebo správce zařazení jednotlivých ploch do intenzitních tříd údržby v souladu s přílohou č. 1 a pod metodickým vedením Odboru ochrany prostředí MHMP,

čímž bude specifikována četnost operací a prací v souvislosti s údržbou zeleně a to především z důvodu rozmanitosti této zeleně a její různé funkce.

Vlastníkem pozemků těchto ploch je hlavní město Praha, které je svěřuje do správy jednotlivým MČ nebo městským organizacím či jiným správcům, které o tyto plochy pečují, nebo stát, popřípadě jiní vlastníci.

SPECIFIKACE	SPRÁVCE	REALIZÁTOR ÚDRŽBY	KVALITA ÚDRŽBY: KVALITNÍ / DOBRÁ / PROBLEMATICKÁ (ORIENTAČNĚ)
Silniční zeleň spravovaná TSK	Technická správa komunikací HMP, p.o.	Soukromé specializované firmy najaté TSK Pražské služby, a.s.	dobrá, v případě dřevin problematická
Silniční zeleň spravovaná ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic	Vlastní pracovníci ŘSD/ soukromé najaté firmy	Problematická
Zeleň hřbitovů	Správa pražských hřbitovů p.o. Pohřební ústav hl.m. Prahy, p.o.	Vlastní pracovníci p.o./ soukromé najaté firmy	Kvalitní
Botanická zahrada Praha	Botanická zahrada Praha, p.o.	Vlastní pracovníci p.o./ soukromé najaté firmy	Kvalitní
ZOO Praha	ZOO Praha p.o.	Vlastní pracovníci p.o./ soukromé najaté firmy	Kvalitní
NKP Vyšehrad	NKP Vyšehrad p.o.	Vlastní pracovníci p.o./ soukromé najaté firmy	Kvalitní
Zeleň svěřená ostatním městským organizacím	Dopravní podnik hl.m. Prahy, a.s. školy, sociální ústavy	Vlastní pracovníci organizací/ soukromé najaté firmy	Dobrá/ problematická
Zeleň nesvěřená Odboru ochrany prostředí MHMP (např. zeleň na městských pozemcích určených k prodeji, na vlastnických nevyjasněných pozemcích atd.)	Odbor správy majetku MHMP - firmy Urbia a Acton s.r.o.	Soukromé firmy najaté správcovskými firmami Urbia a Acton s.r.o.	Dobrá/ problematická
Veřejná zeleň vlastněná jinými subjekty než je HMP	Vlastníci/ Městské části	Soukromé najaté firmy	Nelze hodnotit

3.3.2. Problémové oblasti

A) Silniční zeleň

Stav

1. TSK spravuje v současnosti zhruba 543 ha silniční zeleně. Část silniční zeleně může být předána MČ, které o ni jeví zájem především v případě, kdy souvisí s jejich pozemky. Zhruba 50 ha lze předat ihned - pozemek je celý ve správě TSK, ve vlastnictví HMP, není třeba dělat oddělovací geometrické plány. Další 20 ha se prověřuje. MČ mohou být předány pouze ty pozemky, které nejsou silniční ve-

getací definovanou v zákoně 13/1997 Sb a tudíž součástí stavby. Zákon 13/1997 Sb. sice v §14, písm. a uvádí jako výjimku středové pásy zeleně u silnic a dálnic - tyto nejsou považovány za součást silnice nebo dálnice, nicméně v HMP ve správě TSK jsou výhradně místní komunikace a těch se tato výjimka netýká. Proto MČ mohou být předány pouze pozemky, které nejsou součástí komunikace.

2. Zeleň přímo související s komunikací (příkopy, pásy), je často nevhodná jak z hlediska údržby (náročnost), tak z hlediska typu vysazených bylin a dřevin (nepůvodní monokulturní keřové porosty). Místo monokulturních keřových porostů je vhodné tyto plochy osít travními směsmi, které lze udržívat sečením nebo původními bylinami a dřevinami, které lze udržívat stříhem.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Zahájit jednání s MČ a předat část silniční zeleně ve správě TSK MČ

2. Stanovit jasná pravidla pro silniční zeleň, pokud možno zabránit výsadbě nevhodných

keřových porostů a preferovat lehko udržovatelné plochy umožňující biodiverzitu. Tato pravidla by měli dodržovat jak městští správci (TSK, DP), tak správci jiní (ŘSD).

3. V případě, že je to možné vytvořit za travním porostem izolační zeleň a snížit tím hlučnost, prašnost a ostatní negativní vlivy komunikací.

Výhody návrhu

1. Předáním části silniční zeleně MČ dojde ke zkvalitnění její údržby a sjednocení údržby na jednom území.

2. Při nastavení pravidel pro

výsadbu silniční a izolační zeleně dojde nejen k úspore finančních prostředků na údržbu, ale i ke zkvalitnění životního prostředí v přilehlých částech.

Zodpovědnost:

Technická správa komunikací, Odbor správy majetku, Městské části

B) Hřbitovní zeleň - problémy v komunikaci s MČ při obnově hřbitovní zeleně

Stav

1. Příspěvkové organizace Správa pražských hřbitovů a Pohřební ústav hl.m. Prahy se potýkají s problémem při kácení dřevin z důvodu jejich obnově. Některé stromy jsou již za dobou obmýtlí a mohou hrozit rozlomením a pádem na návštěvníky hřbitova.
2. Organizace zpracovávají pasport dřevin a připravují projekty na obnovu zeleně, které jsou často MČ zamítány.
3. Organizace musí v jednotlivých případech i řešit nárokování náhrady škody od majitelů hrobek za hrobky poničené kořenovým systémem stromů.
4. V areálech hřbitovů jsou časté náletové dřeviny, ale i velmi cenné dřeviny zasluhující speciální péči a ochranu.
5. Při obnově zejména náletových dřevin je vhodné umístit nový strom do prostoru, kde následně nepoškodí majetek občanů kořenovým systémem.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

Iniciovat jednání ze strany MHMP s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a snažit se dohodnout postup o obnově stromů v areálech hřbitova tak, aby neubývalo hřbitovní zeleně a docházelo k jejímu zkvalitnění. Nicméně hlavní účel plochy hřbitova musí být vždy respektován.

Výhody návrhu

1. Kvalitní a odborná obnova mimořádně významných zelených ploch v centru města.
2. Eliminace úrazů návštěvníků hřbitova, škod na majetku hřbitova a klientů.

Zodpovědnost:

Odbor ochrany prostředí MHMP, ředitelé PO, Městské části

C) Centralizace péče o pozemky s charakterem lesa ve správě městských organizací

Stav

1. PO zřizované HMP spolu příliš nekomunikují. Problémem je malé vzájemné využívání služeb PO a to např. v oblasti nákupu rostlin, nákupu odborných lesnických prací, údržby zeleně atd.

2. PO Pohřební ústav má v areálu Krematoria Motol pozemek s charakterem lesa, o který se není schopen dostatečně starat. Areál téměř sousedí s Lesním úsekem Cibulka PO Lesy hl.m. Prahy. Les také vlastní Botanická zahrada hl.m. Prahy.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Navázat efektivní spolupráci s ostatními PO v oblasti vzájemně poskytovaných služeb

2. Za tímto účelem stanovit i vhodnou obchodní politiku vzájemně vůči PO.

3. Zajistit finanční prostředky

pro PO Pohřební ústav hl.m. Prahy a pro dodavatele PO Lesy hl.m. Prahy na kvalitní správu lesa v areálu Krematoria Motol - o les nebylo lesnický pečováno a pokračovat v dohodě o převzetí správy lesa v areálu Botanické zahrady hl.m. Prahy.

Výhody návrhu

1. Péče o lesní porosty bude bez nároku na zvýšení počtu ppm zajištěna jinou PO. Dlouhodobě zanedbávaný les v areálu Krematoria Motol bude správně lesnický obhos-

poračován.

2. Vynaložené finanční prostředky budou použity za služby jiných PO, čili zůstanou dále prostředky města.

Zodpovědnost:

Odbor ochrany prostředí MHMP, ředitel LHMP, ředitelé PO Pohřební ústav, Botanická zahrada atd.

D) Zeleň svěřená ostatním městským organizacím

Stav

1. Poměrně velkou část zeleně obhospodařují školy hl.m. Prahy, sociální ústavy, Dopravní podnik hl.m. Prahy a jiné organizace. Tato zeleň se nachází i mimo HMP (sociální ústavy, školy v přírodě)
2. Péče o tuto zeleň není v některých případech odborně vedena a to u organizací, které nejsou zřízeny za účelem péče o zeleň nebo nedisponujícími odborníky na péči o zeleň.
3. V některých případech, kdy by měla městská část zájem o zeleň ve správě městských organizací a nejednalo by se o území, která slouží např. jako ochranné pásmo nebo rozvojové území, lze zahájit jednání mezi městskou částí a městskou organizací o svěřením pozemku do péče městské části. Konečné však musí být stanovisko vlastníka, čili odpovědného orgánu HMP.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Postupně provést šetření, které zmapuje zeleň svěřenou těmito organizacím a její stav, případně pasport. Definovat základní parametry údržby zeleně.
2. Pro tyto organizace zajistit odborné poradenství na MHMP, případně Lesích hl.m. Prahy, kde dle typu zeleně poradí organizacím, jak o ni pečovat.
3. Pokud dojde k vzájemné dohodě o předání zeleně MČ, převod realizovat.

Výhody návrhu

1. Zmapování zeleně ve správě ostatních organizací a definování základních pravidel pro její údržbu.
2. Prostřednictvím odborného poradenství zajištění kvalitní péče o tuto zeleň

Zodpovědnost:

Odbor ochrany prostředí MHMP, Lesy HMP, ředitelé PO

E) Zeleň nesvěřená Odboru ochrany prostředí MHMP (např. zeleň na městských pozemcích určených k prodeji, na vlastnický nevyjasněných pozemcích atd.)

Stav

1. Tato zeleň je udržována v rozmezí finančních prostředků, které jsou na ni vymezeny.
2. Činnost správcovských firem není prioritně zaměřena na péči o zeleň.
3. Vlastnické vztahy se postupně narovnávají.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Provést revizi těchto pozemků z hlediska vypořádání vlastnických vztahů a typů ploch.
2. Rozdělit majetkově vypořádané plochy na plochy zeleně celopražského významu a ty předat do správy OOP MHMP a na plochy místního významu a ty předat do správy Městským částem.

Výhody návrhu

Začlenění vlastnický vypořádaných ploch do koncepce péče o zeleň v HMP

Zodpovědnost:

Odbor správy majetku, Odbor ochrany prostředí MHMP, Městské části

F) Veřejná zeleň vlastněná cizími subjekty

Stav

1. MČ často pečují komplexně o zeleň, která se nachází na pozemcích jiných subjektů než je HMP (může se jednat např. o zeleň na sídlištích, kde tyto pozemky odkoupila společnost vlastníků bytových domů nebo o pozemky s nevyjasněnou restitucí). Tento stav je optimální, náklady na údržbu zeleně jsou vynaloženy efektivně, plochy jsou udržovány kontinuálně.
2. HMP i MČ by měly při nové zástavbě trvat na realizaci adekvátních ploch zeleně a na její skladbě. Tyto návrhy by měly být součástí projektů.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Nadále pokračovat v tomto komplexním způsobu péče o zeleň a zajistit tak jednotnou kvalitu údržby zeleně na veřejných plochách s rozdílným vlastnictvím.
2. Zajistit, aby zároveň s novou výstavbou vznikaly adekvátní plochy zeleně a dále zajistit, kdo bude o zeleň nadále pečovat - investoři většinou prodávají celé dílo a péči pak zajišťují vlastníci objektů nebo se snaží předat zeleně a pochozí plochy včetně osvětlení a infrastruktury HMP a přenést na něj náklady za správu těchto pozemků.

Výhody návrhu

1. Kvalitní péče veřejnou zeleň na území HMP
2. Při realizaci nové výstavby zajištění vzniku adekvátních ploch zeleně a vyřešení problému jejich další správy a údržby.

Zodpovědnost:

MHMP, Městské části

G) Možný úbytek zeleně na zastavěném území

Stav

1. V současné době existuje riziko, že budou využity k výstavbě zelené plochy v zastavěné části města.
2. Tato situace může mít za následek úbytek zeleně a tedy snížení kvality životního prostředí.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Zachovat existující plochy zeleně v co nejvyšší míře v zastavěném území.
2. Stávající plochy dostatečně chránit a vyhnout se změnám využití těchto ploch v územním plánu.
3. Přednostně využívat pro novou zástavbu dříve zastavěné plochy nebo brownfields.
4. Upravit vyhlášku HMP č. 26/1999 Sb. o obecně technických požadavcích na výstavbu v HMP ve smyslu zachování zelených ploch na území HMP.

Výhody návrhu

Zajištění alespoň stávajícího množství zeleně v zastavěném území a opětovné využití dříve zastavěných ploch a brownfields.

Zodpovědnost:

Útvar rozvoje HMP, MHMP, MČ v rámci správního řízení

H) Nekontinuální plochy zeleně plánovaných Územních systémů ekologické stability (biokoridorů) a jejich rozdílná kvalita

Stav

1. Současná zeleň je nerovnoměrně rozdělena v rámci území.
2. Mezi jednotlivými plochami není propojení a rozdílná je i jejich kvalita.
3. V územním plánu jsou biokoridory vymezeny.
4. Realizaci vzniku biokoridorů komplikují majetkoprávní vztahy k pozemkům, na kterých by měly být biokoridory vedeny. Pozemky patří převážně soukromým subjektům.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

1. Pokusit se propojit plochy přírodního a přírodě blízkého charakteru a tím zajistit propojení biotopů.
2. Biokoridory vzniklé propojením usnadní migraci organismů a dojde ke zvýšení biodiverzity.
3. Sjednotit kvalitu stavu stávající zeleně.
4. Pokusit se vyřešit majetkoprávní vztahy u pozemků vhodných pro biokoridory např. směnou pozemků.
5. V územním plánu realizaci biokoridorů vyznačit jako veřejně prospěšná opatření.

Výhody návrhu

1. Rovnoměrnější rozložení zeleně na území HMP
2. Zvýšení biodiverzity, zkvalitnění zeleně, a tedy i životního prostředí.

Zodpovědnost:

Útvar rozvoje HMP, Odbor ochrany prostředí MHMP,
Odbor správy majetku

I) Chybějící pasportizace zeleně

Stav

1. Ne všechny subjekty spravující zeleň mají hotovou pasportizaci zeleně.
2. Stav zpracování pasportizace má různou úroveň a neodpovídá požadavkům na efektivní správu.
3. Z toho důvodu není možno komplexně posoudit stav zeleně v Praze.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

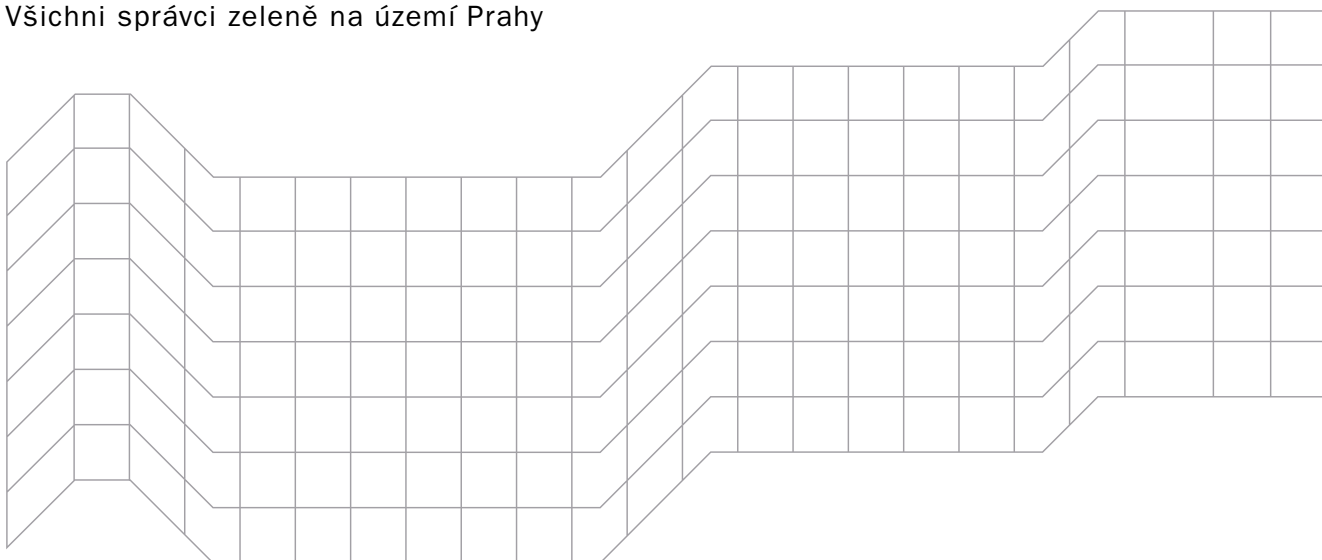
Postupné zpracování pasportizace zeleně v digitální formě tak, aby odpovídala požadavkům na efektivní správu a umožnila posouzení stavu zeleně v Praze

Výhody návrhu

Efektivní správa zeleně vykonávána dle odborně zpracovaného pasportu, možnost komplexního posouzení stavu zeleně. Stanovení optimální technologie údržby – propočet finančních prostředků potřebných na tuto péči.

Zodpovědnost:

Všichni správci zeleně na území Prahy

J) Problémové oblasti – legislativa

Vyhláška HMP č. 6/2001, o ochraně veřejné zeleně

Stav

§ 1 vyhlášky

v §1 je chybná vazba na již zrušenou katastrální vyhlášku č. 190/1996 Sb., což způsobuje nejednoznačné vymezení předmětu ochrany dané vyhlášky.

Text vyhlášky neodpovídá současné pojmové klasifikaci zeleně, výklad není jednoznačný a není v souladu se státní normou sadovnické terminologie.

Z vyhlášky není zřejmé, co je zezeň a tím pádem není jasné, na co se ochrana vztahuje.

Příloha č. 1 k vyhlášce, která stanovuje seznam zahrad a parků veřejné zeleně

Vymezuje místa ochrany parcelním číslem ve vazbě na již zrušenou katastrální vyhlášku č. 190/1996 Sb. a neumožňuje přesné definování konkrétních ploch zeleně

Z nejednoznačného výkladu vyhlášky pramení nevymahatelnost práva (přestupky spáchané v zeleni).

Není zřejmý přesný rozsah předmětu ochrany.

Vyhláška neumožňuje dostatečnou ochranu zeleně v majetku HMP.

Kroky nutné k odstranění problémové oblasti

Změnit vyhlášku HMP č. 6/2001 tak, aby přesně definovala pojem městské zeleně a vycházela z platných právních norem.

Výhody návrhu

Přesná definice zeleně a z příloh vyplývající stanovený rozsah předmětu ochrany.

Vymahatelnost práva a zlepšení ochrany majetku HMP.

Zodpovědnost:

1. náměstek primátora (oblast legislativy),
odbor legislativní MHMP odbor ochrany prostředí MHMP

4. Organizace péče o zeleň a její finanční zajištění

Pro správu zeleně a zabezpečení péče o ni není rozhodující pouze význam plochy zeleně z hlediska jejího postavení v systému zeleně města. Přístupují k tomu zde majetkoprávní vztahy a dosud vžitý způsob správy jednotlivých druhů zeleně.

Péče o zeleň ve vlastnictví HMP by měla odpovídat potřebným technologiím a nákladům na péči o tyto plochy dle zpracovaných orientačních technicko - hospodářských ukazatelů pro údržbu zeleně viz příloha č. 2.

4.1. Zajištění rozvoje celoměstského systému zeleně

Rozvoj ploch zeleně lze zajistit:

V rámci územních nároků

při zpracování ÚPn (územní plán) prověřit posílení zeleně na plochách veřejných prostranství, dále na plochách územních rezerv zastavěného území a v dosud nezastavěných územích tak, aby byla zachována územní ce-

listvost ploch veřejné zeleně. Pro vytváření systému zeleně zajistit, aby nedocházelo k okrajování ploch zeleně okolní výstavbou a pokusit se omezit jejich fragmentaci dopravními stavbami nebo technickou infrastrukturou. Cílem je jednoznačně vymezit

v ÚPn v rámci ploch veřejných prostranství plochy systému zeleně a ÚSES tak, aby bylo možné sledovat bilance nárůstů a úbytků ploch zeleně. Tato činnost spadá do kompetence Útvaru rozvoje HMP a do kompetence odborů ÚP jednotlivých MČ.

V rámci transformací funkčních ploch města

vypracovat studie, ve kterých bude sledováno nakládání s plochami zeleně na veřejných prostranstvích. Studie budou vypracová-

ny včetně inventarizací zeleně, na základě kterých bude možné vyhodnotit stav a kvalitu jednotlivých ploch zeleně. Cílem je provádění včasné náhrady dožívající zeleně (např. stromového

patra) a postupného zpracování systémového materiálu pro péči o plochy s funkcí veřejné zeleně nebo skladebných prvků ÚSES se zajištěním jeho pravidelné aktualizace.

V rámci zakládání zeleně a péče o zeleň

je cílem zvýšení kvality stávajících ploch zeleně, péče o zeleň zejména s ohledem na jejich stav a stáří. Vytvářením podmínek pro

využití náhradních výsadeb k realizaci ploch celoměstského systému zeleně. Sledováním a prověřováním stavu nových výsadeb založených zejména na základě požadavku splnění

stanoveného koeficientu zeleně v rozvojových lokalitách. Zajišťováním osvěty a informací veřejnosti o významu zeleně, o potřebnosti zásahů do zeleně a jejich důvodech.

Při stanovování priorit v procesu obnovy zeleně města je zařazení do systému určující.

Sledování naplňování předchozích dvou bodů lze zajistit ze strany zaměstnanců správy zeleně jednotlivých MČ za metodické pomoci OOP MHMP a především Útvaru rozvoje hl.m. Prahy.

4.2. Zajištění způsobu financování péče o jednotlivé skupiny ploch

4.2.1. Plochy celopražského významu – způsob péče a financování

U stávajících ploch zeleně které jsou **ve vlastnictví hlavního města** Prahy *hlavní město Praha* (buď prostřednictvím svým, nebo k tomuto účelu zřízené společnosti) *i nadále finančně zajistí péči a obnovu ploch celopražského významu.*

4.2.2. Plochy místního významu – způsob péče

Plochy zeleně, které v současnosti jsou **ve vlastnictví hlavního města** Prahy a jež nejsou svěřeny zřizovacími listinami společností HMP (např. TSK, DP, a.s, aj.), a které jsou zařazené do skupiny ploch místního významu a plochy ostatní, jejichž úloha je jednoznačně vymezena jako parky, zahrady, dětská hřiště, izolační pásy zeleně apod., nacházející se na území jednotlivých městských částí, dopo-

ručujeme ponechat z hlediska zabezpečení péče ve správě jednotlivých městských částí (MČ). MČ by měly i na dále plně ve své kompetenci provádění péče o tyto plochy, jejich další rozvoj a obnovu. Toto řešení se jeví jako nejvhodnější jednak z hlediska znalosti místních potřeb a požadavků, dále z hlediska operativnosti. Současně se shoduje se záměrem jednotlivých městských částí chránit jimi vytvo-

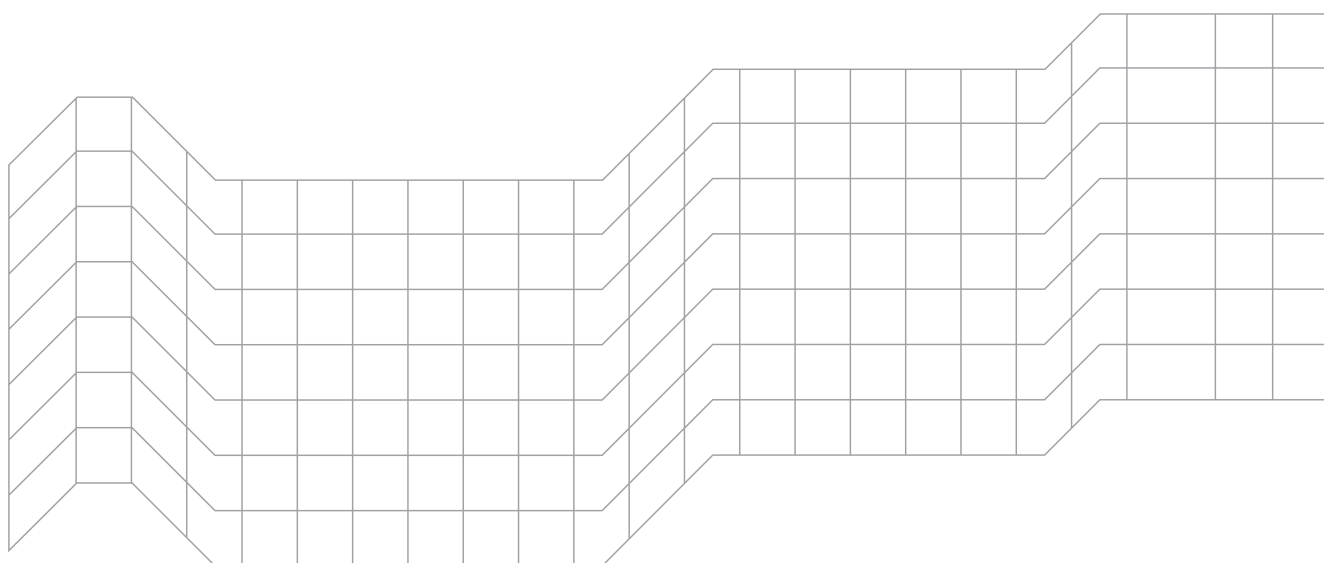
vané významné plochy veřejné zeleně novou vyhláškou o ochraně zeleně (v přípravě). *Hlavní město Praha se bude i nadále podílet příspěvkem do rozpočtu jednotlivých MČ na obnovu a péči o plochy zeleně místního významu. Tam kde MČ přebírají od hlavního města Prahy nebo od společností jím zřizovaných zeleň do správy, náleží jim podíl finančních prostředků z rozpočtu hlavního města Prahy.*

Plochy místního významu – způsob financování:

Zachovat financování těchto ploch stávajícím způsobem (viz dotační vztahy z rozpočtu hl. m. Prahy k MČ Praha 1 – 22 a 23 – 57). Pokud budou plochy místního významu předávány městským částem, měla by jim být předána i alikvotní část na jejich údržbu. Po zpracování taxativního rozdělení zeleně na území HMP do jednotlivých skupin, intenzitních tříd údržby a zpracování Standardů kvality péče o zeleně v HMP projednat na Finančním výboru ZHMP, změnu financování zeleně městských částí, která zohlední i intenzitní třídu údržby, do které budou jednotlivé plochy zeleně zařazeny a projednat dopady do rozpočtu HMP.

Zajištění finančních prostředků na obnovu ploch

V případě provádění obnovy (rekonstrukce) ploch zeleně místního významu, které jsou ve vlastnictví hlavního města Prahy a svěřené MČ budou Radě HMP prostřednictvím OOP MHMP ze strany jednotlivých MČ předkládány ke schválení návrhy na rekonstrukce (projekty) pouze u parků, a to v rámci požadavků na investiční část rozpočtu hl. města Prahy. V případě záměru rekonstrukce jiných ploch zeleně místního významu, které jsou ve vlastnictví hlavního města Prahy budou návrhy na rekonstrukce předkládány jednak v zastupitelstvu příslušné MČ (v případě svěřených ploch MČ), dále v rámci požadavků městských částí na rozpočet HMP rovněž prostřednictvím OOP MHMP k rukám RHMP. V rámci návrhu rozpočtu HMP pro příslušný rok bude ze všech požadavků sestaveno ze strany OOP MHMP pořadí s vytýčením priorit, s následným předložením RHMP ke schválení.

4.2.3. Ostatní plochy – způsob péče

Organizace péče o zeleň hřbitovní a zeleň areálů BZP, ZOO a NKP Vyšehrad zůstává beze změny.

U ploch zeleně ve vlastnictví HMP a ve správě společností řízených městem (Správa pražských hřbitovů, TSK, BZP, ZOO) jsou majetkoprávní vztahy dány zřizovací listinou.

Organizace péče o silniční zeleň

Jak již bylo uvedeno výše, s odkazem na zákon 13/1997 Sb. mohou být MČ svěřeny pouze plochy zeleně, které nejsou označeny jako silniční vegetace a nejsou příslušenstvím místní komunikace.

Strom je součástí pozemku, na kterém je umístěna silniční stavba. Není-li funkčně součástí stavby, může být svěřen

městské části. Pokud vznikne majetkoprávní problém (nevyjasněné majetkové vztahy), je vhodné uzavřít smluvní vztah mezi správcem a městskou částí, na jehož základě se bude starat o stromořadí městská část.

Druhou variantou je smluvní vztah mezi správcem (TSK) a MČ o společné údržbě vybra-

né zeleně, kdy péči a správu vykonává majetkový správce za finančního přispění městské části. Tento smluvní vztah existuje mezi TSK a MČ Praha 6 a mezi TSK a OOP MHMP.

TSK by mělo vybrat MČ k uzavření obou typů těchto smluvních vztahů.

Organizace péče o zeleň na vlastnický nevyjasněných pozemcích

U ploch zeleně, které jsou ve vlastnictví HMP, jsou ve správě OSM MHMP a spravují je správcovské firmy vybrané městem, je doporučena jejich postupná revize. Plochy, které jsou ve 100% vlastnictví HMP nebo plochy které jsou ve spoluvlastnictví HMP a příslušné MČ *mohou být svěřeny jednotlivým MČ dle*

místa jejich výskytu. Zbytkové rozdrobené plochy s jasným vlastnictvím předat městským částem nebo prodat sousedním vlastníkům. Další zbytkové rozdrobené plochy, které se nedají sloučit (např. dvory, vnitrobloky a předzahrádky) s více vlastníky či s neurovanými vlastnickými vztahy budou na-

dále spravovány jako dosud.

Plochy stávající zeleně, na nichž se do budoucna se zelení nepočítá, (jedná se plochy s dočasnou funkcí zeleně), budou ponechány ve správě OSM MHMP, který se o ně bude nadále starat s péčí řádného hospodáře.

Ostatní plochy – způsob financování

Finanční zajištění péče o tyto plochy bude zajištěno stávajícím způsobem, a to z příslušných kapitol rozpočtu určených k financování péče o tuto zeleň. Pokud dojde k předání velkých ploch MČ, měla by být předána i adekvátní částka na údržbu do rozpočtu MČ.

5. Rozvoj zeleně

5.1. Zeleň v centrální oblasti - historická část města

Do této skupiny patří zahrady, parky, (některé z nich jsou památkami zahradní architektury), parkové komplexy, zeleň veřejně přístupných vnitrobloků, uliční stromořadí, mikroparky a mobilní zeleň.

Na základě závěrů „Prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny v Praze z 4/2008“ j doporučeno, aby do aktualizace plánu péče na území Pražské památkové rezervace byl *zařazen návrh rozvojového opatření z hlediska zřizování a obnovy zeleně v historické části hlavního města Prahy*. Jedná se o opatření, které koresponduje se soudobým trendem humanizace části ploch v přetíženém historickém městském centru.

Doporučení

■ Podporovat doplňování stávajících neúplných stromořadí v souladu s vhodnou stávající druhovou skladbou, nepřipustit likvidaci starých stromořadí bez jejich postupné obnovy a náhrady

■ Ve vhodných místech odborně vytipovat a navrhnout soustavu nových stromořadí ze stromů odpovídajících šířce uličního prostoru. Ne-li z prostorového či funkčního hlediska možno provést výsadbu v zelených pásech, pak podporovat výsadbu stromů ve zpevněném a pro vodu propustném povrchu

■ V omezené míře lze na těchto plochách uplatnit i mobilní zeleň, avšak za předpokladu jejího kvalitního založení a následné péče

■ Realizovat rehabilitaci veřejných prostorů v souladu s respektováním provozních a sociálních potřeb, ekologických a kulturně-historických kritérií (např. vytipovat vhodné plochy menšího rozsahu pro zřízení mikroparků, podporovat zvýšení kvality ploch ve vnitroblocích městské zástavby např. zachováním kvalitní a perspektivní vzrostlé zeleně a její obnovy apod.)

■ Ze strany vedení města podporovat racionální umístění (přemístění) podzemních sítí, popřípadě ve shodě se správci sítí umožnit umístění nových výsadeb i tam, kde to je právě rozptýlenými sítěmi v současné době znemožněno a především pamatovat na tuto omezující okolnost i při nové zástavbě. Toto je v kompetenci Útvaru rozvoje hlavního města Prahy. Při výsadbě stromořadí nad inženýrskými sítěmi instalovat ochranné bariéry, které zabrání vniknutí kořenového systému mezi inženýrské sítě a umožní jejich výměnu bez poškození kořenů.

Tato opatření povedou mimo jiné ke zkvalitnění života a k oživení středu města a podpoří další rozvoj podnikání v centrální oblasti hlavního města (např. vznik posezení a předzahrádek). U stromořadí, propojujících různé městské části bude nové výsadby koordinovat orgán památkové péče společně s orgánem ochrany přírody a krajiny.

Dlouhodobým cílem zejména v této části je získávat strategické plochy zeleně celopražského významu do vlastnictví města, které má nejlepší předpoklady zajistit jejich systematickou ochranu a řádnou péči (trvalý úkol pro OSM MHMP a OOP MHMP).

5.2. Zeleň v kompaktním městě

Do této skupiny patří parky, parkové komplexy, parkově upravené plochy samostatné, zeleň veřejně přístupných vnitrobloků, uliční stromořadí, mobilní zeleň, mikroparky a tzv. sídlištní zeleň a zeleň u obchodních center.

Současným směrem v prostorovém rozvoji města je přechod města na polycentrickou strukturu. Tomu by měl odpovídat i rozvoj zeleně vzájemným propojováním jednotlivých struktur.

V kompaktním městě dochází k četným změnám monofunkčních ploch a prostorů a nabízí

se tak možnosti k rehabilitaci zeleně. Jedná se např. o: uvolňování ploch při restrukturalizaci průmyslu (plochy brown-fields) které lze využít také k rozvoji zeleně. Lze rovněž podpořit regeneraci sídlištní zeleně v rámci právě probíhajících programů humanizace sídlišť, kdy potenciál stávající zeleně je možné využít i ve prospěch posílení možnosti

každodenní rekreace obyvatel. V kompaktním městě se nabízí mnoho dalších možností uplatnění zeleně - např. budování extenzivních střeň na objektech, zakládání vegetačních úprav na střeňách podzemních objektů, využívání popínavé zeleně na fasádách budov, podpora vzniku vodních ploch a budování nových vodních prvků a pod.

5.3. Zeleň ve vnějším pásmu – nové aglomerace

Do této skupiny patří parky, parkově upravené plochy samostatné, pozemky určené k plnění funkcí lesa, lesy a lesoparky, zeleň veřejně přístupných vnitrobloků, sídlištní zeleň, doprovodná zeleň komunikací, rozptýlená krajinná zeleň s rekreační funkcí, interakční prvky ÚSES.

Ve vnějším pásmu, v němž je dosud prvořadá příměstská krajina s původně venkovským osídlením, by měla nová zástavba citlivě navazovat na stávající sídla. Volný prostor se nabízí pro:

■ Doplňování interakčních prvků ÚSES, zejména biokoridorů podél vodotečí

■ Podporování trendu zmenšování ploch orné půdy a jejich přeměnu v jiné kultury a zelené plochy (změnou na lesní porosty, trvalé travní porosty s rozptýlenou vegetací, vodní plochy), omezení trendu zmenšování orné půdy zástavbou.

■ Ve zdejších rozvojových plochách je vhodné zakládat plochy zeleně s rekreační a oddechovou funkcí a novou identitou (s využitím stávajících lesních okrajů, starých sadů a zahrad se založením a doplněním extenzivních porostů přírodní krajinné zeleně) pro možnost využití tzv. měkkou formou rekreace, která příliš nezatěžuje přírodu a krajinu a nevyvolává enormní nároky na infrastrukturu (jde zejména o pěší turistiku, jogging, nordicwalking, tratě pro běh na lyžích apod.)

Plochy zeleně v nově budovaných aglomeracích

Plochy zeleně v nově budovaných aglomeracích na okrajích města Prahy budou převážně zařazeny do ploch místního významu, případně dle charakteru do ploch celopražského významu.

Jednotlivé nové investiční zá-

měry bude tak jako dosud posuzovat odborný útvar MHMP - oddělení krajinné zeleně (lesy, chráněná území, vodní toky) a oddělení městské zeleně (parky a městská zeleň), a to komplexně a koncepčně z hlediska nově vznikající zeleně (provést sta-

novení kategorie údržby nově vzniklé zeleně dle významu, zajistit smluvní zabezpečení údržby zeleně včetně vyčíslení potřebných financí na její pravidelnou cyklickou údržbu z rozpočtu pro příslušné časové období atd.).

■ MHMP poskytne garanci a odborný „servis“ nejen sám sobě, ale v jednotlivých případech i MČ, které by mohly mít problém odborně a odpovědně vyhodnotit důležitou problematiku ekonomiky údržby zeleně (a další finanční zatěžování rozpočtů). Takto by mohly být nově navržené plochy zeleně průběžně začleňovány v patřičném předstihu do systému městské zeleně.

Odborností a kvalifikací oddělení odboru OOP by byl navíc garantován dozor nad jednotlivými investičními záměry pro rozvoj nových lokalit nejen ve vnějším pásmu s důrazem na dodržování zejména těchto zásad:

1.	v okolí zástavby navrhnout polyfunkční komunikace pro lesnické a rekreační využití z důvodu snížení fragmentace území
2.	preferovat úpravy území využívající a zadržující dešťovou vodu v místě
3.	minimalizovat nepropustné zpevněné plochy
4.	při řešení krajinných prostorů dbát na provozní vztahy tj. vazby a přístupové cesty k hromadné dopravě aj.
5.	rozlišovat struktury ploch způsobem založení a péčí o vegetaci, jakož i použitím rostlin a vytvářením nových krajinných segmentů v souladu s charakterem místa
6.	nové struktury propojovat s celoměstským systémem zeleně a ÚSES
7.	v rámci vnějšího pásu se soustředit na plochy bezprostředně navazující na zastavěné území a jejich regeneraci vytvářet prostory pro každodenní rekreaci
8.	při změnách nebo obnově struktury krajiny využívat historické údaje, mapy, letecké snímky apod.
9.	zajistit odborný dohled nad racionálním umisťováním inženýrských sítí tak, aby nezemožňovaly existenci a rozvoj zeleně – úkol pro Útvar rozvoje hl.m. Prahy

■ Odborně je nutno z hlediska koncepce zeleně v nových aglomeracích pohlížet rovněž na rušení stávající zeleně ve smyslu stávající platné legislativy (kácení dřevin rostoucích mimo les dle zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny), včetně stanovení náhrady za likvidovanou zeleň – úkol pro dotčené orgány státní správy.

■ Pro začlenění zamýšlených a nově realizovaných ploch zeleně ve městě se doporučuje požadovat po investorech staveb na nově navržené plochy zeleně již ve stádiu projektové přípravy zpracovat plán péče včetně vyčíslení finanční nákladovosti údržby vznikajících ploch a především předjednat budoucího správce a vlastníka zeleně.

■ V novém UPn hlavního města Prahy by se nadále mělo pokračovat ve vytipování a vymezování území pro nové rozvojové plochy s krajinnou a lesní zelení. Je nutné, aby krajinná a lesní zeleň celopražského významu (I. kategorie) v rozvojových plochách zůstala ve vlastnictví hlavního města Prahy

5.4. Zeleň lesů a lesoparků

Péče o tyto plochy podléhá režimu zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Dle lesního zákona se péče o lesy řídí lesním hospodářským plánem (dále LHP) platným vždy na desetileté období, nebo lesní hospodářskou osnovou. Dle LHP jsou zařazeny všechny lesy na území Hlavního města Prahy do kategorie les zvláštního určení, s převládající rekreační funkcí. Lesy jsou dle vlastnických vztahů rozděleny do lesních hospodářských celků (dále LHC). Hlavní město Praha zajišťuje péči o lesy na LHC Městské lesy hl.m.Praha a příslušných certifikací FSC a PEFC

prostřednictvím společnosti Lesy hl.m.Prahy. Mimo LHC Městské lesy hl.m.Praha a příslušných certifikací FSC a PEFC se na území hlavního města nacházejí i lesní pozemky patřící do LHC Mělník, Nižbor, Strnady a Zbraslav a dále lesy drobných vlastníků (fyzických osob). Péče o tyto lesní pozemky, které nejsou ve vlastnictví hlavního města Prahy, je zajišťována jejich vlastníky.

Organizace péče o lesní pozemky zůstává v této koncepci beze změny.

Lesy HMP budou usilovat o uzavření smlouvy s Lesy

ČR na provádění lesnických prací na lesních pozemcích státu ve správě Lesů ČR v intencích platné legislativy. Dále budou vedena jednání ze strany HMP s Ministerstvem zemědělství ČR a Lesy ČR ve smyslu navýšení finančních prostředků státu na údržbu lesů v majetku státu na území HMP za účelem zlepšení stavu lesů v HMP a sjednocení kvality péče a údržby lesů na úroveň lesů ve vlastnictví HMP.

5.4.1. Majetkoprávní vztahy

Na území hl. města Prahy se nacházejí lesy a lesoparky, které jsou ve vlastnictví:

**Hlavního města Prahy
Státu, spravované LČR s.p.
Třetích osob**

5.5. Zeleň v chráněných územích a ÚSES

Z rozpočtu hl. města Prahy je financována základní péče o přírodní rezervace a přírodní památky. Péče o národní přírodní rezervace, ZCHÚ na území CHKO a národní přírodní památky je financována státem prostřednictvím MŽP ČR. Pro ta zvláště chráněná území, která jsou zároveň součástí LHC Městské lesy hl.m.Praha, platí finanční režim lesů. Organizačně

zajišťuje OOP MHMP.

Ochrana a péče o tyto plochy probíhá v režimu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Cílem této části koncepce je zachování a udržení stavu cenných lokalit živé i neživé přírody v rámci současných maloplošných zvláště chráněných území a péče o ně, a prověření možnosti vyhlášení dalších navržených lokalit.

U ploch zeleně na území města, která jsou současně zvláště chráněnými územími (přírodní rezervace a přírodní památky) dle ust. zák.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je třeba:

- Udržet vysoký standard péče o chráněné území
- Vycházet ze stávajících zpracovaných a platných plánů péče o tato území. Opatření specifikovaná v plánech péče je třeba promítnout do nákladovosti údržby těchto území pokračovat v zajišťování a umožňování vědeckého výzkumu a inventarizačních průzkumů. Na jejich základě bude upřesňována prováděná přímá péče o tato území
- Při vyhlášení nových zvláště chráněných území doporučujeme postupovat v souladu se zpracovanou Prognózou, koncepcí a strategií ochrany přírody a krajiny v Praze

Pro vymezování ÚSES je nutno v projekční i realizační rovině naplňovat teoretická východiska a metodické zásady pro zajištění řádné funkce tohoto systému. Postupně by mělo docházet výkupem či směny pozemků k získávání ploch ÚSES do vlastnictví hlavního města Prahy, a tím zajistit potřebné plochy pro realizaci ÚSES. Za toto opatření by odpovídal OSM MHMP. Za funkčnost systému by odpovídal OOP MHMP.

■ Při přípravě nového ÚPn se doporučuje, aby území vyčleněná pro ÚSES byla zohledněna jako veřejně prospěšná opatření

■ Management ÚSES je třeba koordinovat s plánováním v oblasti vod, lesním plánováním, útlumem zemědělské produkce, s péčí o zvláště chráněná území, s péčí o historické parky a zahrady a s rekreačními aktivitami v území

■ Do strategických plánů a územně plánovacích dokumentací je třeba zahrnout vytváření podmínek pro realizaci ÚSES formou zajištění nových pozemků

■ V rámci projektových dokumentací je třeba upřesňovat hranice prvků ÚSES do úrovně plánu ÚSES dle konkrétních podmínek stanoviště

■ Nelze připustit zmenšování ploch prvků ÚSES pod rozsah vymezený v ÚPn a pod prostorové parametry vyplývající z příslušné Metodiky. Zejména ve vnějším pásmu města je třeba iniciovat změny návrhu vymezení ÚSES ve prospěch rozšíření ploch pro realizaci ÚSES. Na těchto plochách lze vhodně využít institutu náhradních výsadeb dle zák.č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Pro zajištění funkčnosti ÚSES doporučujeme, aby byla v plném rozsahu respektována a realizována opatření, navržená v materiálu Prognóza, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny v Praze z 4/200

Správa těchto ploch vyplývá z povinností plynoucích ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Péče je prováděna na pozemcích ve vlastnictví hl. města Prahy i třetích osob. V případě, že péči provádějí společnosti řízené městem (Lesy hl. města Prahy, Botanická zahrada HMP), mají tuto činnost zakotvenu ve zřizovacích listinách. Převážnou část zvláště chráněných území tvoří lesní pozemky ve vlastnictví hl. města Prahy nebo lesy ve vlastnictví státu ve správě Lesů ČR, s.p.

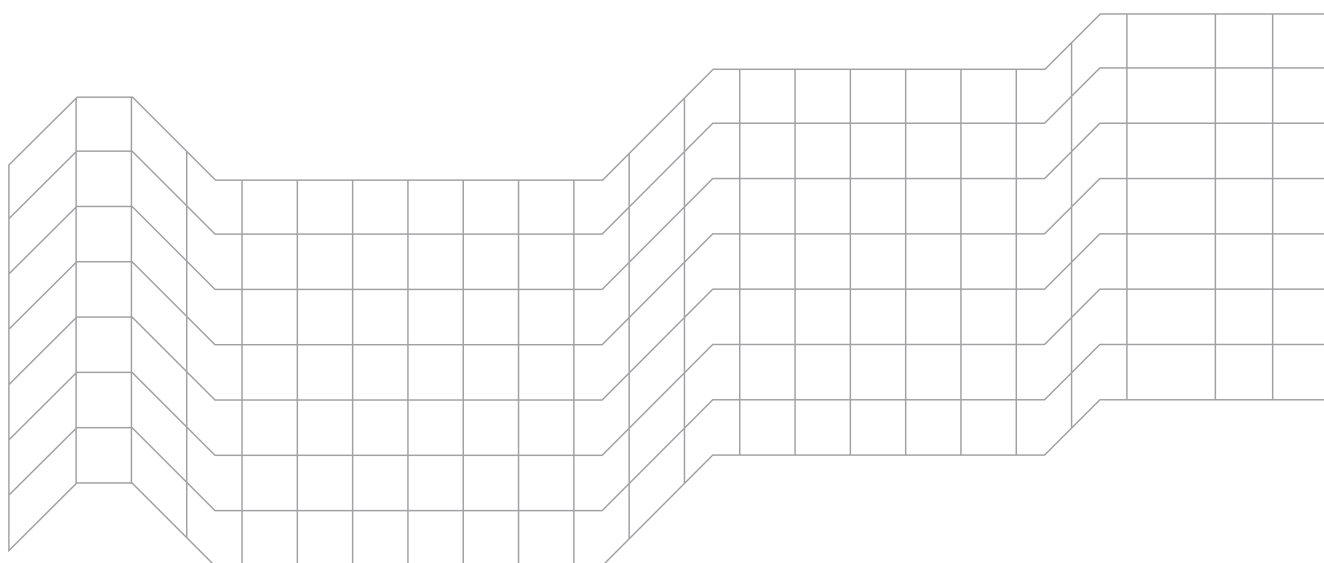
5.6. Omezeně přístupná (vyhrazená) a soukromá zeleň

Financování i organizace péče o tyto plochy zeleně probíhá mimo kompetence samosprávné působnosti orgánů hlavního města Prahy.

Do této kategorie patří mimo jiné i zahrady sociálních, zdravotnických, školských a kulturních zařízení, jejichž zřizovatelem je hlavní město Praha nebo městské části.

Organizaci péče o tyto plochy zeleně je nutno řešit koncepčně a systémově, za dostatečného personálního zabezpečení a na vysoké profesionální úrovni. Výše finančních prostředků na zajištění péče o tyto plochy musí vycházet ze zpracovaných pasportů zeleně, jejichž vypracování by mělo být zajištěno ze strany provozovatelů jednotlivých zařízení. Ze strany provozovatele by následně měl být každoročně

nárokován u zřizovatelů těchto zařízení potřebný objem finančních prostředků na zajištění řádné péče. Zřizovatelé jednotlivých zařízení by neměli dopustit zanedbávání péče, vedoucí ke špatnému stavu ploch zeleně, případně k jejich úplné devastaci. V případě záměru obnovy ploch zeleně u těchto zařízení (požadavek investičních prostředků) lze subjekty využít možnosti grantové podpory.

5.7. Zelený pás hl. města Prahy

Na základě usnesení RHMP z 4.11.2008 k návrhu zásad a základních prvků tvorby Zeleného pásu hl. města Prahy byl schválen materiál zásady a základní prvky tvorby Zeleného pásu HMP jako základní strategický podklad pro územně - plánovací činnost města s cílem založit základní prvky zeleného pásu, zvyšovat

tak postupně ekologickou stabilitu a rekreační potenciál celého dotčeného území a dosáhnout prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty.

Zpracované Územně analytické podklady (ÚAP) hl. m. Prahy bilancují stav přírodních složek pražské krajiny a poukazují na silný deficit ekologicky stabilnějších prvků. Důsledkem vysokého podílu zemědělské půdy a zasta-

věných ploch je nízká hodnota koeficientu ekologické stability, tj. poměru rozlohy mezi relativně trvalými ekosystémy a ekosystémy málo stabilními, Převážná část území patří do antropogenně organizované krajiny, některá místa lze dokonce označit za krajinu bez prvků blízkých přírodě. Tento stav vede ke zvyšování rekreační zátěže stávajících přírodně hodnotných, mnohdy zákonem chráněných ploch.

Koncepce Zeleného pásu hl. m. Prahy

Obecné zásady:

- Rozvíjení Zeleného pásu v příměstské krajině hlavního města je pozitivním krokem, nelze jej však oddělit od odpovídajícího rozvoje zeleně na území Středočeského kraje;
- Základními nástroji pro zajištění ochrany systému zeleně jsou různé úrovně územně plánovacích dokumentací (zásady územního rozvoje v ideové úrovni a územní plán pro konkrétní „ochranu“ potřebných ploch);
- Rozvoj systému zeleně se nemůže omezit pouze jen na tangenciální vztahy, ale musí obsahovat i vazby radiální (a to včetně pro Prahu tak významných průniků vegetačních pásů hluboko do nitra města i přesahů do okolního regionu);
- Šíře Zeleného pásu bude proměnlivá podle místních podmínek;
- Zelený pás není možné pojmout zjednodušeně „jen“ jako pás dřevin, či dokonce souvislý pás lesa (byť lesy budou podstatnou složkou!); člověk historicky kultivoval krajinu v okolí Pražské kotliny do podoby „mozaiky“ ploch různého vzhledu, využití i velikosti; typické jsou rozsáhlejší oblasti otevřené krajiny, různé průhledy a dálkové pohledy, nepominutelným faktorem je terénní reliéf;

■ V souvislosti s předchozím bodem je třeba do Zeleného pásu zahrnout nejen různé funkční plochy zeleně (terminologií platného územního plánu: lesní porosty - LR, zeleň městská a krajinná - ZMK, louky a pastviny - NL), ale i vybrané plochy pěstební (sady, zahrady a vinice - PS) a doplňkově vybrané plochy rekreace s vysokým podílem zeleně a pouze nezbytným stavebním zázemím (sloužící oddechu – SO). Převažovat by samozřejmě měly plochy s vyšším stupněm ekologické stability, zejména přírodě blízké plochy ať už lesního či nelesního typu;

■ V případě, že se v Praze najdou i plochy vhodné pro biozemědělství (bez významných zátěží znečišťujícími látkami) s maloplošným a extenzivním hospodařením (např. chov koní pro jezdecké účely), místně a okrajově by mohly být zařazeny i ty; podmínkou by byla dostatečná prostupnost území (pěší a cyklistické stezky);

■ Útvar rozvoje hl. m. Prahy (ÚRM) v souladu se schválenými koncepčními materiály města zahájil zapracování zeleného pásu do nového územního plánu (ÚP). Prvním krokem bylo vymezení „oblastí pro naplnění zeleného pásu“ ve schématu „Koncepce krajiny“ (1: 25 000), zpracovaného jako součást konceptu nového ÚP v roce 2009. V průběhu roku 2010 plánuje ÚRM pořídit podkladovou studii, v níž dojde k upřesnění zeleného pásu a jejíž součástí bude i analýza majetkových poměrů ve vnějším pásmu Prahy. Závěry této studie budou spolu s výsledky projednání konceptu nového ÚP zapracovány do návrhu nového ÚP (1: 10 000) a v jeho rámci znovu veřejně projednány v souladu s požadavky stavebního zákona a prováděcích předpisů. Tato fáze přípravy by při optimálním vývoji situace měla být završena schválením nového ÚP, jehož součástí se stane nejen vymezení zeleného pásu, ale také v textu formulované (závazné) zásady pro jeho naplnění. Odbor ochrany prostředí MHMP bude celou problematiku připomínkovat v rámci připomínkového řízení při projednávání ÚP“.

■ Při umisťování ploch zeleně upřednostnit lokality s převažujícím vlastnictvím HMP a pozemků ve vlastnictví státu.

6. Přílohy

■ Příloha 1 Charakteristika intenzitních tříd údržby	1
■ Příloha 2 Předání plochy zeleně po ukončení stavební a výsadbové činnosti do provozu (do péče)	2
■ Příloha 3 Přehled obecně závazných ČSN v oboru sadovnictví a krajinářství	3
■ Příloha 4 Parky celopražského významu, parky místního významu – základní výčet	6
■ Příloha 5 Specifikace ploch v majetkové správě TSK, které lze předat MČ	8
■ Příloha 6 Majetkové rozdělení lesů na území HMP	17

